

NGHIÊN CỨU GIA ĐÌNH VÀ GIỚI Ở VIỆN NGHIÊN CỨU CON NGƯỜI, GIA ĐÌNH VÀ GIỚI VÀ MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG NGHIÊN CỨU TRONG THỜI GIAN TỚI

NGUYỄN HỮU MINH^(*)

Tóm tắt: Viện Nghiên cứu Con người, Gia đình và Giới (viết tắt là Viện) chính thức thành lập từ tháng 4/2025 trên cơ sở hợp nhất từ Viện Nghiên cứu Con người (thành lập năm 1999) và Viện Nghiên cứu Gia đình và Giới (thành lập năm 1987). Ngay từ khi mới thành lập, nghiên cứu về chủ đề gia đình và giới đã là nội dung trọng tâm của Viện. Trong gần 40 năm qua, Viện đã thực hiện nhiều chương trình, dự án nghiên cứu trong nước và quốc tế liên quan tới gia đình và giới. Trên cơ sở tổng hợp các công trình nghiên cứu công bố của Viện, bài viết này phân tích một số kết quả nghiên cứu về gia đình và giới do Viện tiến hành trong gần 40 năm qua. Bài viết nêu lên những đóng góp chính của Viện vào việc truyền thụ kiến thức cũng như tư vấn xây dựng chính sách thúc đẩy bình đẳng giới và xây dựng gia đình Việt Nam vững mạnh. Đồng thời, trước thực tiễn đặc điểm gia đình và giới ở Việt Nam không ngừng biến đổi dưới tác động của công nghiệp hóa, hiện đại hóa, và gần đây là quá trình chuyển đổi số và hội nhập quốc tế diễn ra sâu rộng, bài viết nêu lên một số định hướng nghiên cứu và tư vấn chính sách về gia đình và giới trong thời gian tới, nhằm phục vụ tốt nhất cho sự nghiệp đổi mới của đất nước.

Từ khóa: Bình đẳng giới; Gia đình; Nghiên cứu gia đình và giới; Viện Nghiên cứu Con người, Gia đình và Giới.

RESEARCHES ON FAMILY AND GENDER AT THE INSTITUTE FOR HUMAN, FAMILY AND GENDER STUDIES AND SOME RESEARCH ORIENTATIONS IN THE COMING TIME

Abstract: The Institute for Human, Family and Gender Studies (abbreviated as the Institute) was officially established in April 2025 on the basis of a merger from the Institute for Human Studies (established in 1999) and the Institute for Family and Gender Studies (established in 1987). Since its establishment, the topic of family and gender has been the key research content of the Institute. Over the past 40 years, the Institute has implemented many national and international research programs and projects related to the family and gender. On the basis of a synthesis of the Institute's published research works, this article analyzes a number of research

---

^(*) Viện Nghiên cứu Con người, Gia đình và Giới, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

results on the family and gender conducted by the Institute over the past 40 years. The article highlights the Institute's main contributions to the transfer of knowledge as well as advice on policy development to promote gender equality and build strong Vietnamese families. At the same time, in the practical that family and gender characteristics in Vietnam are constantly changing under the impact of industrialization, modernization, and recently the process of digital transformation and international integration taking place extensively, the article raises some directions for research and policy advice on family and gender in the coming time in order to best serve the country's innovation.

Keywords: *Family; Family and Gender Studies; Gender equality; Institute for Human, Family and Gender Studies.*

Ngày nhận bài: 15/9/2025; Ngày gửi phản biện: 18/9/2025; Ngày duyệt đăng bài: 10/10/2025.

1. Mở đầu

Viện Nghiên cứu Con người, Gia đình và Giới (viết tắt là Viện) chính thức thành lập từ tháng 4/2025 trên cơ sở hợp nhất từ hai cơ quan nghiên cứu thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam là Viện Nghiên cứu Con người (thành lập năm 1999) và Viện Nghiên cứu Gia đình và Giới (thành lập năm 1987). Ngay từ khi mới thành lập, nghiên cứu về chủ đề gia đình và giới đã là nội dung trọng tâm của Viện, đây là chủ đề nghiên cứu đặc biệt được tiếp tục kế thừa từ Viện Nghiên cứu Gia đình và Giới trước hợp nhất.

Trong gần 40 năm qua, Viện đã thực hiện nhiều chương trình, dự án nghiên cứu trong nước và quốc tế liên quan tới gia đình và giới¹. Có thể nêu lên vài ví dụ như: “Khảo sát điều kiện lao động và sinh sống của nữ công nhân các lâm trường phía Bắc và gia đình họ” (năm 1987); “Sản xuất, tái sản xuất và phúc lợi gia đình - Nghiên cứu tình hình ở các hộ gia đình từ cách tiếp cận giới” (1994 - 1995); “Điều tra cơ bản về gia đình Việt Nam và vai trò của người phụ nữ trong gia đình thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa” (năm 1998 - 2000); Chương trình Nghiên cứu cấp Bộ “Một số vấn đề cơ bản về gia đình và giới ở Việt Nam” (năm 2009 - 2010); “Nghiên cứu, đánh giá tổng thể về bình đẳng giới phục vụ phát triển bền vững” (năm 2022 - 2025).

Trên cơ sở các hoạt động nghiên cứu đa dạng như nêu trên, các nhà khoa học thuộc Viện Nghiên cứu Gia đình và Giới đã công bố được hàng trăm công trình nghiên cứu có giá trị về chủ đề gia đình và giới. Kết quả nghiên cứu về gia đình và giới của Viện cũng đã cung cấp luận cứ khoa học cho việc xây dựng các chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước.

---

¹ Bạn đọc có thể tham khảo chi tiết hơn tại: Nguyễn Hữu Minh (2017) và Nguyễn Hữu Minh (2023a).